

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ ТА УПРАВЛІННЯ
ФАКУЛЬТЕТ ОБЛІКУ, ФІНАНСІВ ТА АУДИТУ
КАФЕДРА ФІНАНСІВ, БАНКІВСЬКОЇ СПРАВИ ТА СТРАХУВАННЯ

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

щодо проведення навчальної практики «Фінанси»
для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
галузі знань D «Бізнес, адміністрування та право»
спеціальності D2 «Фінанси, банківська справа, страхування та
фондовий ринок»

Освітньо-професійна програма «Фінанси, банківська справа та страхування»

Методичні вказівки щодо проведення навчальної практики «Фінанси» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань D «Бізнес, адміністрування та право» спеціальності D2 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок». Освітньо-професійна програма «Фінанси, банківська справа та страхування». 2025. 21 с.

Укладачі:

Вдовенко Л.О., д.е.н., професор, завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування

Рецензенти:

Польова О.Л., д.е.н., професор кафедри бізнесу та сфери обслуговування Вінницького національного аграрного університету

*Затверджено до видання навчально-методичною комісією ВНАУ
(протокол № 5 від 30.10.2025 року)*

*за поданням навчально-методичної комісії ННІ економіки та управління
(протокол № 4 від 27.10.2025 року)*

Коротка анотація:

Методичні вказівки щодо проведення навчальної практики «Фінанси» розроблені з метою організації та проведення навчальної практики для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань D «Бізнес, адміністрування та право» спеціальності D2 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» освітньо-професійної програми «Фінанси, банківська справа та страхування»

Викладений матеріал методичних вказівок містить опис практики, завдання для її виконання, рекомендації щодо оформлення звіту та проведення захисту, критерії оцінювання.

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	4
1. ОПИС ПРЕДМЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ	5
2. ОСНОВНІ ВИМОГИ ДО ПРОХОДЖЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ	5
3. ЗМІСТ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ	9
4. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ В РОЗРІЗІ ТЕМАТИКИ	11
5. ВИМОГИ ДО ВИКОНАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЗАВДАНЬ	14
6. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА РОЗПОДІЛ БАЛІВ	15
7. СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ	17

ВСТУП

Практика здобувачів Вінницького національного аграрного університету Міністерства освіти і науки України є невід'ємною складовою підготовки фахівців з вищою освітою згідно галузевих стандартів вищої освіти. Вона спрямована на закріплення теоретичних знань, отриманих здобувачами за час навчання, набуття і вдосконалення практичних навичок і умінь за відповідною спеціальністю.

Метою практики є оволодіння здобувачами сучасними методами, формами організації праці у сфері їх майбутньої професії, формування в них, знань, професійних умінь і навичок для прийняття самостійних рішень, виховання потреби систематично поновлювати свої знання та творчо їх застосовувати у практичній діяльності.

Навчальна практика «Фінанси» проводиться здобувачам першого курсу з метою ознайомлення з основами фінансової науки, фінансової політики держави, фінансовою системою України, історією виникнення фінансових відносин, проблемами та перспективами розвитку. Науковою основою навчальної практики є використання методів системного підходу до вивчення аспектів спеціальності D2 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок».

Предметом навчальної практики «Фінанси» є складові системи організації підготовки фахівців спеціальності D2 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» першого (бакалаврського) освітнього рівня вищої освіти.

1. ОПИС ПРЕДМЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної практики	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів ЕСТС :2	Галузь знань D «Бізнес, адміністрування та право» спеціальності		
Загальна кількість годин - 60 годин	D2 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»	Курс	Семестр
		1 курс	2-й
Тижневих годин: 30 год.	Перший (бакалаврський) освітній рівень	Вид занять	Кількість годин
		Практика	60 год.
		Самостійна робота	-
		Індивідуальна робота	-
		Форма контролю: залік	

2. ОСНОВНІ ВИМОГИ ДО ПРОХОДЖЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ

Мета та завдання практики

Навчальна практика є складовою частиною процесу підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня освіти, яка дає право на здобуття вищої освіти за спеціальністю D2 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок», вона проводиться в навчальному закладі та передбачає ознайомлення з основами фінансових відносин.

Організація навчальної практики здійснюється згідно положення «Положення про проведення практики здобувачів вищої освіти на першому (бакалаврському) та другому (магістерському) рівнях у Вінницькому національному аграрному університеті» та методичних рекомендацій до її проведення.

Тривалість навчальної практики «Фінанси» відповідно до навчального плану підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня освіти спеціальності D2 «Фінанси, банківська справа та страхування» складає 2 тижня.

Організація й навчально-методичне керівництво практикою здобувачів здійснюється кафедрою фінансів банківської справи та страхування в навчальних аудиторіях під керівництвом викладачів даної кафедри.

Мета навчальної практики «Фінанси» – здатність розуміти специфіку професійної діяльності у сфері фінансів, банківської справи та страхування та фондового ринку; вміння вирішувати практичні завдання у процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та

характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності.

Завдання навчальної практики:

- ознайомлення зі сферою майбутньої професійної діяльності й переліком посад, які може займати фахівець в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку;
- визначення ролі фінансиста у забезпеченні ефективності фінансово-господарської діяльності суб'єкта підприємництва;
- ознайомлення з професійними вимогами до фахівця-фінансиста, практичними вміннями й навичками, якими він повинен володіти;
- ознайомлення зі змістом освітньо-професійної програми підготовки фахівця з фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку;
- інформування здобувачів вищої освіти про види, зміст навчальних і виробничих практик, послідовність і терміни їх проведення при здобутті першого (бакалаврського) рівня освіти зі спеціальності D2 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»;
- з'ясування необхідності й особливостей організації науково-дослідницької роботи у професійній підготовці фахівців даної спеціальності;
- з'ясування сутності фінансів як об'єкта управління;
- вивчення структури фінансової системи України, концепції її розвитку та особливостей сучасної фінансової політики держави.

Компетентності, які набуває здобувач вищої освіти:

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен сформувати такі програмні компетентності:

інтегральні компетентності - здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в ході професійної діяльності у галузі фінансів, банківської справи та страхування або у процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності;

загальні компетентності:

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

спеціальні (фахові) компетентності:

СК01. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро-та мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища.

СК02. Розуміння особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.

СК03. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні

фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

СК05. Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку.

СК07. Здатність складати та аналізувати фінансову звітність.

СК08. Здатність виконувати контрольні функції у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку.

СК12. Розуміти особливості функціонування фондового ринку.

програмні результати:

ПРН01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.

ПРН02. Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем.

ПРН03. Визначати особливості функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.

ПРН04. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування.

ПРН05. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

ПРН07. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПРН08. Застосовувати спеціалізовані інформаційні системи, сучасні фінансові технології та програмні продукти.

ПРН09. Формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію.

ПРН10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем.

ПРН11. Володіти методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПРН12. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності.

ПР13. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження фінансових процесів.

ПР14. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.

ПР19. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.

ПР21. Розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

ПР22. Знати свої права і обов'язки як члена суспільства, розуміти цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ПР23. Визначати досягнення і ідентифікувати цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.

ПР24. Застосовувати базові теоретичні знання та практичні навички в сфері фондового ринку.

Обов'язки керівника практики:

- здійснює загальну організацію навчальної практики, тобто розробляє організаційні заходи, що забезпечують її підготовку та проведення.

- здійснює контроль за проходженням практики.

- готує методичні вказівки до проведення навчальної практики здобувачів;

- повідомляє здобувачам про систему звітності з практики, забезпечує високу якість проходження практики згідно із затвердженою програмою;

- контролює забезпечення належних умов для проходження практики здобувачами, проведення з ними обов'язкових інструктажів з охорони праці і техніки безпеки, а також виконання здобувачами правил внутрішнього трудового розпорядку;

- приймає заліки із захисту практики у складі відповідної комісії;

- звітує за результатами практики на засіданнях кафедри із наданням пропозицій щодо покращення організації її проведення.

Здобувач під час навчальної практики повинен:

- виконувати завдання, передбачені програмою практики та планом графіком проходження практики;

- підпорядковуватись чинним у закладі, організації правилам внутрішнього розпорядку;

- вивчити та суворо дотримуватись правил охорони праці та виробничої санітарії;

- нести відповідальність за виконану роботу та її результати;

- дотримуватись календарного плану проходження навчальної практики;

- надати керівнику практики звіт про виконання усіх завдань та захистити його у встановлені терміни.

Рекомендована структура (тематичний план) навчальної практики «Фінанси» наведена у таблиці 1

Таблиця 1

Тематичний план навчальної практики «Фінанси»

Дні практик и	Перелік тем	Години /кредитів	Сума балів	
			min	max
1-2	Місце та роль фінансиста у сучасному світі	12,0 / 0,4	3	7
3-4	Характер та сфери майбутньої професійної діяльності	12,0 / 0,4	3	7
5-6	Професійні вимоги до фахівців з фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку	12,0 / 0,4	3	7
7-8	Підготовка фахівців у системі вищої освіти	12,0 / 0,4	3	7
9-10	Фінансова система та фінансова політика України	12,0 / 0,4	3	7
Всього за поточний контроль		60/2,0	35	70
Підсумковий контроль				30
Разом				100

3. ЗМІСТ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ

Тема 1. Місце та роль фінансиста у сучасному світі

Професія фахівця (бакалавр, магістр) з фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку в Україні та світі. Особливості професії. Сучасне визначення терміну «фінансист». Виникнення професії. Затребуваність фінансистів в сучасних умовах розвитку економічних відносин. Значення професії фінансиста для суспільства.

Тема 2. Характер та сфери майбутньої професійної діяльності

Визначення сфери працевлаштування фахівців та професійна етика. Основні умови діяльності фахівця. Сучасні вимоги ринку праці до майбутніх фахівців даної спеціальності.

Працевлаштування фахівця спеціальності D2 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»:

- в сфері підприємництва: організаційно-правові форми підприємств, їх класифікація; типи та види організаційних структур підприємства; підприємництво, як особливий вид діяльності та самозайнятості; фінансове підприємництво;

- в сфері банківських установ та небанківських фінансово-кредитних установ: банківська система держави, види банківських установ, основи їх діяльності; небанківські фінансово-кредитні установи; вимоги до працівників банківських установ і небанківських фінансово-кредитних інститутів.

- *в сфері страхової діяльності*: страхування як перспективна сфера фінансової діяльності; види та типи страхових організацій; органи загальнообов'язкового державного страхування та недержавні страхові фонди; вимоги до фахівців страхової сфери.

- *в сфері фінансових установ й організацій вищої державної влади й органів місцевого самоврядування*: рівні та органи державної влади та органів місцевого самоврядування; профільні міністерства, відомства, служби; фінансові підрозділи органів державної влади та органів місцевого самоврядування; вимоги до працівників фінансових структур державного та місцевого рівня.

- *на інших об'єктах професійного працевлаштування*: фондові та валютні біржі; інвестиційні та трастові фонди, брокерські, аудиторські та колекторські контори; фіскальні органи та митні служби. Особливості роботи та професійні вимоги до фахівців цих служб.

Тема 3. Професійні вимоги до фахівців з фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку

Професійні компетенції фахівців спеціальності D2 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок». Основні виробничі функції, які повинні виконувати ці фахівці (бакалаври, магістри). Вимоги роботодавців. Права й обов'язки працівників сфери фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

Державне регулюванням вимог до фахівців згідно чинного законодавства, галузевих стандартів тощо. Вивчення дисциплін професійно-орієнтованого циклу. Вибіркові компоненти освітнього циклу. Вплив дисциплін на професійні вимоги до фахівців. Компетентнісна модель фахівця-фінансиста та її застосування у процесі підготовки в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку. Сутність компетентності. Універсальні (ключові) компетенції професійної діяльності. Характеристика особистісних компетенцій фахівця.

Тема 4. Підготовка фахівців у системі вищої освіти

Організаційні засади функціонування системи вищої освіти в Україні. Етапи становлення та розвитку вищої освіти в Україні. Система вищої освіти на сучасному етапі: управління, напрями модернізації, система забезпечення якості, інтеграція у міжнародний простір. Автономія закладів вищої освіти. Формування механізмів співпраці закладів вищої освіти та бізнесу. Сучасний стан підготовки фінансистів в Україні.

Місце Вінницького НАУ у системі вищої освіти України. Види та типи закладів вищої освіти в Україні, їх основні завдання. Постулати цінностей системи європейської вищої освіти. Засади функціонування Європейської кредитно-трансферної й акумулюючої системи організації навчального

процесу (ECTS) в Україні. Особливості провадження Європейської кредитно-трансферної акумулюючої системи (ECTS) в Україні та базові умови її використання: шкала оцінювання, види та форми контролю.

Нормативно-правове забезпечення організації навчального процесу в Вінницькому НАУ. Стандарти освітньої діяльності та вищої освіти. Методики підготовки кваліфікованих фахівців. Структура освітньої діяльності в Україні: рівні, ступені, кваліфікаційні складові. Характеристика різних рівнів і ступенів підготовки фахівців. Атестація здобувачів вищої освіти.

Організація навчального процесу в Вінницькому НАУ. Організація та учасники навчального процесу Вінницькому НАУ. Функції навчальних структурних підрозділів університету: інститут, факультет, кафедра. Індивідуалізація навчального процесу. Форми та методи навчання й організації освітнього процесу у ВНАУ. Необхідність практичної підготовки здобувачів вищої освіти.

Роль випускової кафедри фінансів, банківської справи та страхування у підготовці фахівців спеціальності D2 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок». Форми та види освітньої діяльності кафедри фінансів, банківської справи та страхування ВНАУ та їх характеристика. Навчальні плани спеціальності: дисципліни, послідовність вивчення та обсяг відведених годин. Організація навчальної та самостійної роботи здобувачів на кафедрі фінансів, банківської справи та страхування Вінницького НАУ. Організація науково-дослідної роботи здобувачів на кафедрі фінансів, банківської справи та страхування у ВНАУ і її місце у професійній підготовці фахівців. Робота з навчальною та науковою літературою. Джерела інформації: основні, суміжні, допоміжні. Наукова бібліотека університету, електронні ресурси, їх місце в освітньому процесі. Інтелектуальна власність й авторські права. Академічна доброчесність. Захист та законодавча охорона авторських прав.

Студентське самоврядування у ВНАУ. Організаційна структура, мета, завдання та напрями діяльності органів студентського самоврядування. Позанавчальна діяльність здобувачів. Самоосвіта. Неформальна освіта.

Необхідність підвищення кваліфікації здобувача.

Тема 5. Фінансова система та фінансова політика України

Сутність та структура фінансової науки. Суб'єкти, об'єкт та особливості фінансової науки. Зміст системи фінансових наукових знань та інструментарій фінансової науки. Складові системи фінансових наукових знань. Еволюція розвитку фінансової науки. Загальні методи фінансового наукового дослідження. Сутність та функції методології. Основні теоретичні напрями сучасної фінансової науки. Структура фінансової системи України (фінанси домогосподарств, фінанси підприємств, державні фінанси, міжнародні фінанси, фінансовий ринок, органи управління та фінансові

інституції (фінансовий апарат). Особливості фінансової політики в сучасних умовах сьогодення. Види фінансової політики. Фінансовий механізм та його складові.

4. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ В РОЗРІЗІ ТЕМ

Тема 1. Місце та роль фінансиста у сучасному світі

1. Професія фінансиста в Україні та в світовій практиці.
2. Витоки професії фінансиста та особливості.
3. Виникнення професії фінансиста.
4. Затребуваність фінансистів на сучасному етапі.
5. Значення професії фінансиста для суспільства.
6. Загальна характеристика професії фінансиста.
7. Престиж професій “фінансист” та “кібербезпека у фінансах”.
8. Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок – це не професія, а стиль життя.
9. Фінанси – мій вибір!
10. Моя майбутня професія-фінансист!
11. Моє бачення майбутньої професії фінансиста.
12. Переваги та недоліки спеціальності.
13. Фінансова освіта – твій грантовий успіх.
14. Фінансист, його роль та місце в структурі управління фінансами.

Тема 2. Характер та сфери майбутньої професійної діяльності

1. Визначення професії фінансиста та сфера працевлаштування.
2. Професійна етика фахівців спеціальності D2 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок».
3. Сучасні тенденції ринку працевлаштування фахівців спеціальності D2 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок».
5. Аспекти розвитку фінансового підприємництва.
6. Ринок криптовалют як перспективна сфера професійної діяльності.
7. Поняття фінансової роботи та фінансової діяльності.
8. Фінансист, його роль і місце в структурі управління підприємством.
9. Фінансист, його роль і місце в структурі управління державними фінансами.
10. Фінансист, його роль і місце на фінансовому ринку.
11. Роль фінансів у розвитку територіальних громад.
12. Місце фінансів у діяльності органів державної влади.
13. Компетентнісна модель фінансиста та її застосування у процесі підготовки фахівців з фінансів.
14. Сутність компетентності у процесі підготовки фахівців.
15. Універсальні (ключові) компетенції у професійній діяльності фахівців з фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.
16. Характеристика особистісних компетенцій фінансиста.

17. Основні вимоги до кандидатів фінансового профілю для отримання міжнародних сертифікатів.

Тема 3. Професійні вимоги до фахівців з фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку

1. Професійні компетенції фахівців з фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.
2. Основні виробничі функції фахівців з фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.
4. Вивчення дисциплін професійно-орієнтованого циклу та вибіркового компонент освітнього циклу та їх вплив на професійні вимоги до фахівців.
5. Науково-дослідна робота здобувача як основа формування професійних навичок.
6. Рівень фінансово-правової підготовки.
7. Сучасні цифрові технології в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.
8. Активізація та динамізм діяльності фахівця в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.
9. Особливості державного регулювання професійних вимог до фахівців в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.
10. Підвищенні кваліфікаційного рівня фахівців в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

Тема 4. Підготовка фінансистів у системі вищої освіти

1. Організаційні засади функціонування системи вищої освіти в Україні.
2. Етапи становлення та розвитку вищої освіти в Україні.
3. Система вищої освіти на сучасному етапі: управління, напрями модернізації, система забезпечення якості, інтеграція у міжнародний простір.
4. Формування механізмів співпраці закладів вищої освіти із стейкхолдерами.
5. Види та типи закладів вищої освіти в Україні.
6. Місце ВНАУ у системі вищої освіти України як осередку підготовки кадрів.
7. Постулати цінностей системи європейської вищої освіти.
8. Засади функціонування Європейської кредитно-трансферної й акумулюючої системи організації навчального процесу (ECTS) в Україні.
9. Організації освітнього процесу у Вінницькому національному аграрному університеті.
10. Стандарти освітньої діяльності та вищої освіти.
11. Структура освітньої діяльності в Україні: рівні, ступені, кваліфікаційні складові.
12. Характеристика різних рівнів і ступенів підготовки фахівців.

13. Атестація здобувачів вищої освіти.
14. Функції навчальних структурних підрозділів ВНАУ: факультети, кафедри та інші структурні підрозділи.
15. Форми та методи навчання й організації освітнього процесу у Вінницькому національному аграрному університеті.
16. Роль випускової кафедри фінансів, банківської справи та страхування у підготовці фахівців даної спеціальності.
17. Організація навчальної та самостійної роботи здобувачів на кафедрі фінансів, банківської справи та страхування ВНАУ.
18. Організація науково-дослідної роботи студентів на кафедрі фінансів, банківської справи та страхування ВНАУ та її місце у професійній підготовці фахівців.
19. Наукова бібліотека університету, електронні ресурси, їх місце в освітньому процесі.
20. Сутність та основні критерії академічної доброчесності.

Тема 5. Фінансова система та фінансова політика України

1. Розвиток фінансової науки у ХУ-ХІХ ст.
2. Світова фінансова наука у ХХ ст.
3. Основні теоретичні напрями сучасної фінансової науки.
4. Гіпотеза та її значення в наукових дослідженнях.
5. Видатні українські представники фінансової науки та їх праці.
6. Місце фінансів в економічній системі держави.
7. Фінансове право і фінансова політика.
8. Податки та податкова система.
9. Бюджет та бюджетна система.
10. Державний кредит та державний борг.
11. Місцеві фінанси.
12. Соціальні позабюджетні фонди.
13. Страхувальний ринок України.
14. Кредитний ринок України.
15. Фондовий ринок та його особливості.
16. Фінансова спроможність місцевих бюджетів України.
17. Місцеві фінанси як основа регіональної політики держави.
18. Особливості пенсійного забезпечення громадян: вітчизняний та світовий досвід.
19. Проблеми пенсійного забезпечення в Україні та світовий досвід.
20. Управління державним боргом.
21. Особисті фінанси та управління ними.
22. Фінанси підприємств як складова фінансової системи.
23. Міжнародні фінансові відносини. Економічний зміст міжнародних фінансів.

5. ВИМОГИ ДО ВИКОНАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЗАВДАНЬ

Індивідуальні завдання виконуються здобувачами у вигляді написання реферату або есе.

Написання реферату або есе дає можливість здобувачу навчитися самостійно вести пошук та опрацювання інформаційних джерел, систематизувати й узагальнювати матеріали, виявляти проблеми, дискусійні питання, проводити аналіз, вносити пропозиції, робити висновки. Представлення реферату або есе на занятті дозволяє здобувачу сформулювати навички виступу перед аудиторією, аргументування та відстоювання власної точки зору, вміння відповідати на питання.

Етапи підготовки реферату чи есе:

1. Здобувач самостійно обирає тему реферату чи есе з визначеної проблематики, а також може запропонувати свою тему. Вибір теми реферату чи есе, а також термінів його представлення, узгоджується з керівником навчальної практики.

2. Первинне дослідження інформаційних джерел.

3. Самостійне розроблення плану написання реферату або есе.

4. Отримання консультаційної допомоги викладача.

5. Безпосередня робота над написанням реферату або есе.

6. Представлення реферату або есе (захист).

Орієнтовне оформлення реферату або есе:

Текст реферату або есе може бути набраний на комп'ютері (шрифт 14, інтервал – 1,5, поля – по 2 см (з правої сторони – 1 см)). Загальний обсяг – не більше 8-12 сторінок. Текст роботи слід розміщувати на одній сторінці стандартного аркуша А4.

Літературні джерела здобувач підбирає самостійно. Роботу з літературою потрібно починати зі складання повного списку книг, статей, нормативних документів із обов'язковим посиланням на джерело. Для підготовки реферату або есе рекомендується використовувати каталог періодичних видань, довідників і нормативних матеріалів, електронні інтернет-ресурси. Найбільша кількість публікацій з фінансових питань міститься у журналах «Фінанси України», «Економіка України», збірниках наукових праць, на офіційних порталах періодичних наукових видань. Аналітичний матеріал висвітлюється на офіційних сайтах Міністерства освіти і науки України, Державної податкової служби України, Державної служби статистики України, Міністерства фінансів України, Державної казначейської служби України тощо. Зміст реферату або есе слід викладати стисло, лаконічно, не припускаючи повторень та непотрібних відступів від теми. У кінці оформляють список використаної літератури. Контроль якості підготовки здобувачем реферату або есе відбувається під час представлення перед керівником практики результатів виконаної ним роботи.

6. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА РОЗПОДІЛ БАЛІВ

При контролі систематичності та активності роботи на заняттях оцінці підлягають: виконання програми навчальної практики (50 балів), виконання індивідуального завдання – (20 балів), захист звіту (30 балів).

Підсумковий контроль з навчальної практики «Фінанси» здійснюється у формі заліку.

Критерії оцінювання результатів навчальної практики

Параметр оцінки (рекомендований діапазон оцінки в балах)	Результат оцінювання
Виконання програми навчальної практики	(0–50)
Виконання індивідуального завдання	(0–20)
Захист звіту	(0–30)
Підсумкова оцінка: за 100-бальною шкалою за 4-бальною шкалою рейтинг ЄКТС	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка Національна	Оцінка ECTS	Визначення ECTS	Кількість балів з дисципліни
Відмінно	A	Відмінно – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	≥ 90
Добре	B	Дуже добре — вище середнього рівня з кількома помилками	82-89
	C	Добре - в загальному правильна робота з певною кількістю помилок	75-81
Задовільно	D	Задовільно - непогано, але із значною кількістю недоліків	66-74
	E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії	60-65
Незадовільно	FX	Незадовільно – потрібно працювати перед тим, як отримати позитивну оцінку	35-59
	F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота	<35

7. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література

1. Бедринець М. Д., Довгань Л. П. Фінанси підприємств навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури. 2018. 292 с.
2. Вдовенко Л.О., Сушко Н.М., Фаюра Н.Д. Фінанси .Навчальний посібник. Київ: Центр учбової літератури 2010. 148 с.
3. Волохова І. С., Шикіна Н. А., Волкова О. Г. Фінанси: навчальний посібник. Харків: Видавництво «ПромАрт», 2018. 262 с.
4. Гораль Л. Т., Спасів Н. Я., Мартинюк В. Ф., Маринчак Л. Р. Місцеві фінанси: навчальний посібник. Івано-Франківськ: ІФНТУНГ. 2015. 350 с.
5. Грушко В.І., Наконечна О.С., Чумаченко О.Г. Національні фінанси: Підручник. К. : ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», 2017. 660 с.
6. Журавльова І. В., Гаврильченко О. В., Полтініна О. П. Фінанси: навчальний посібник. Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця. 2017. 330 с.
7. Теорія публічних фінансів: навч. посіб. / А.С. Абрамова, М.Г. Марич, М.В. Дубина, Л.В. Попова, А.В. Жаворонок, Д.Г. Савчук, А.О. Вікнянська. Кам'янець-Подільський, Аксіома. 2018. 322 с.
8. Фінанси : підручник. / за ред. С.І. Юрія, В.М. Федосова. 2-ге вид. переробл. і доповн. К. : Знання, 2012. 687 с.
9. Ярошевич Н.Б., Ярошевич Н.Б., Кондрат І.Ю., Ливдар М.В.. Фінанси: навчальний посібник. Львів: Видавництво «Простір-М», 2018. 298 с.
10. Боринець С.Я., Лютий І.О., Варналій З.С. Фінанси. Підручник. К.: Видавництво Ліра. 2021. 732 с.

Додаткова література

1. Parvin M., Islam Md. M., Vdovenko L. Impact of Non-Performing Loans on the Growth of the Banking Sector in Bangladesh. *Accounting and Finance*. 2023. № 1 (99). P. 79-90. DOI [https://doi.org/10.33146/2307-9878-2023-1\(99\)-79-90](https://doi.org/10.33146/2307-9878-2023-1(99)-79-90).
2. Vdovenko L., Ktitor K., Dronchak V. Monetary measures of the nbu in the state finance management system. *Міжнародний науковий журнал «Інтернаука»*. Серія: «Економічні науки». 2023. № 5 (73). Т. 2. С. 112-117. DOI: 10.25313/2520-2294-2023-5-8888. URL: <https://www.inter-nauka.com/issues/economic2023/5/>
3. Vdovenko L., Titov D. Formation of the revenue base of the budgets of the united territorial communitie. *The scientific heritage*. 2020. VOL 3. № 53 (53). С.27-35.
4. Вдовенко Л.О. Депозитна політика банку як основа забезпечення стійкості й надійності ресурсної бази. *Інфраструктура ринку*. 2019. № 27. С. 278-283.
5. Вдовенко Л.О. Проблеми агрострахування в Україні та шляхи їх вирішення. *Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики*. 2020. № 4. С.20-34 DOI: 10.37128/2411-4413-2020-4-2
6. Вдовенко Л.О. Фінансова безпека страхових компаній в умовах

нестабільного ринкового середовища функціонування. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. 2022. Випуск 4 (37). С. 73-79. DOI: <https://doi.org/10.32782/easterneurope.37-10>

7. Вдовенко Л.О., Мороз К.М., Ковальчук Т.В. Грошово-кредитна політика НБУ та її вплив на банківську діяльність. *Інфраструктура ринку*. 2019. Вип. 35. С. 362-368.

8. Дема Д. І., Дорохова Л. М., Віленчук О. М. Фінансовий менеджмент: підручник Житомир: ЖНАЕУ. 2018. 320 с.

9. Ковальчук Н.О., Юрій Е.О. Корпоративні фінанси: навч. посіб. / Чернівці: Чернівецький національний університет ім. Ю. Федьковича, 2019. 440 с. URL: <https://drive.google.com/open?id=1vhFtP36ytt-N2ixaONe6ZNDifscbvnr>

10. Вдовенко Л. О., Черненко О.С., Лісовська В.Ю. Фінансова спроможність страховиків в умовах реалій сьогодення *Міжнародний науковий журнал «Інтернаука»*. Серія: «Економічні науки». 2024. № 8 (88). С.163-170.

11. Вдовенко Л. О., Поліщук С.П. Виклики реформи децентралізації. *Успіхи і досягнення у науці*. 2024. № 6 (6). С.762-775. DOI: [https://doi.org/10.52058/3041-1254-2024-6\(6\)-762-774](https://doi.org/10.52058/3041-1254-2024-6(6)-762-774).

12. Вдовенко Л.О. Фінансова політика управління державним боргом України в умовах воєнного стану. *Економіка, фінанси, менеджмент: актуальні питання науки і практики*. 2024. № 4. DOI: 10.37128/2411-4413-2024-4-2

URL: <http://efm.vsau.org/storage/articles/March2025/Sv9k8vzDT6CgNkePgfc.pdf>

Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <http://www.zakon.rada.gov.ua/>.

2. Офіційний сайт Урядового порталу. URL: <https://www.kmu.gov.ua/>

3. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL: <https://mof.gov.ua/uk/>

4. Офіційний сайт Державної казначейської служби України. URL: <https://www.treasury.gov.ua>

5. Офіційний сайт Міністерства економіки, довкілля та сільського господарства України. URL: <http://www.me.gov.ua/>

6. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>

7. Офіційний сайт Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського URL: <http://www.nbu.gov.ua/>.

8. Офіційний сайт Державної податкової служби України. URL: <https://tax.gov.ua/>

ДОДАТКИ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Навчально-науковий інститут економіки та управління
Факультет обліку, фінансів та аудиту
Кафедра фінансів, банківської справи та страхування

ЗВІТ
з навчальної практики
«Фінанси»

Студента (ки) 1 курсу 11-ФБС групи спеціальності: D2 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»

Іванова Івана Вікторівича

Керівник
(посада, вчене звання, науковий ступінь, прізвище та ініціали)

Національна шкала _____

Кількість балів: _____ оцінка: ECTS _____

Члени комісії _____

(підпис) (прізвище та ініціали)

(підпис) (прізвище та ініціали)

Вінниця 2025